

I Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Olsztynie, Polska

Zasady oceniania

*„Edukacja to najpotężniejsza broń jakiej możesz użyć, aby zmieniać świat”,
Nelson Mandela*

Nasza Polityka Oceniania IB DP została opracowana na podstawie następujących publikacji IBO: **Coordinator's Handbook**, **Diploma Programme: From Principles into Practice**, **Zasady i praktyki oceniania IB: A guide to assessment for teachers and coordinators** (Przewodnik po ocenianiu dla nauczycieli i koordynatorów) oraz **Guidelines for developing a school assessment policy in the Diploma Programme** (Wytyczne do opracowania szkolnej polityki oceniania w Diploma Programme)

Treść

1. Filozofia i zasady oceniania
2. Cele oceniania
3. Praktyki oceniania
4. Ocenianie kształtujące
5. Ocena podsumowująca
6. Formy oceniania
7. Skala ocen IB
8. Cechy szczególne oceniania w programie DP
9. Bibliografia

1. Filozofia i zasady oceniania

I Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Olsztynie uznaje, że ocenianie leży u podstaw nauczania i uczenia się. Polega ono na identyfikowaniu, gromadzeniu i interpretowaniu informacji dotyczących uczenia się uczniów. Celem oceniania jest dostarczenie rodzicom, nauczycielom i uczniom aktualnych i jasnych informacji zwrotnych na temat wyników, osiągnięć i postępów uczniów, a następnie wyznaczenie kierunków dalszej pracy. Rezultaty oceniania są uważane za nieocenione źródło informacji, niezbędne w procesie modyfikowania i udoskonalania procesu nauczania-uczenia się.

Wszystkie aspekty uczenia się zawarte w Profilu Ucznia IB, a także w Misji i celach I LO w Olsztynie muszą być oceniane i monitorowane w odniesieniu do ogólnych celów naszej

organizacji, aby zapewnić uczniom i nauczycielom informacje o postępach w osiąganiu celów programu.

Dążymy do opracowania systemu oceniania umożliwiającego ocenę stopnia, w jakim uczeń jest samokrytyczny, kompetentny, zrównoważony, kierujący się zasadami, opiekuńczy, podejmujący ryzyko, dociekliwy, komunikatywny, rozważny i otwarty, a także prezentujący kompetencje społeczne, przywództwa oraz świadomości środowiskowej i kulturowej. Nasza polityka oceniania jest spójna z kryteriami określonymi w programie IB DP.

Uczniowie i rodzice są informowani o kryteriach oceniania IB poprzez przedmiotowe zasady oceniania nauczycieli oraz spotkania informacyjne z koordynatorem programu IB DP.

2.Cele oceniania

Polityka oceniania w naszej szkole ma na celu wyposażenie uczniów, nauczycieli i innych zaangażowanych osób zaangażowanych w proces kształcenia w rzetelne informacje zwrotne istotne dla wszystkich aspektów uczenia się. Nasza szkoła zobowiązuje się do regularnej i konstruktywnej oceny pod warunkiem, że przyczynia się ona pozytywnie do procesu uczenia się.

Ocenianie w naszej szkole ma na celu promowanie:

- satysfakcji z procesu uczenia się
- doskonalenia w uczeniu się
- wzajemnego zrozumienia między uczniem a nauczycielem w zakresie wyznaczania celów, progresu uczenia się i zdobywania wiedzy oraz umiejętności krytycznych
- samooceny i oceny koleżeńskiej, w tym aktywnego wsparcia ze strony wszystkich nauczycieli
- umiejętności wyrażania opinii, współpracy i działań na rzecz innych
- promowanie etycznej postawy liderów i uczniów zdolnych do samooceny

Wymagane narzędzia oceny opisano w sekcji 6.

3.Praktyki oceniania

Wszyscy nauczyciele przedstawiają uczniom zasady oceniania na wszystkich etapach IB DP. Nauczyciele, uczniowie i rodzice powinni mieć świadomość, że ocena jest zindywidualizowana i przeprowadzana w celu usprawnienia procesu uczenia się i zgodnie ze standardami programu.

Wdrożone zostaną następujące zasady oceniania:

- Oceny będą przekazywane uczniom w języku angielskim. Język polski może być używany na życzenie rodziców.
- Ocenianie będzie przeprowadzane zgodnie z zasadami polityki uczciwości akademickiej.
- Różnorodne narzędzia oceny zostaną wprowadzone i udostępnione nauczycielom i uczniom. Zapewniona zostanie regularna i konstruktywna informacja zwrotna.
- Kryteria oceny zostaną przedstawione uczniom przed rozpoczęciem nauki lub podjęciem innych zadań. Będzie to służyć jako bodziec do refleksji i oceny w odniesieniu do wszystkich kryteriów i wskaźników. Oprócz tego uczniowie wezmą pod uwagę swoje osiągnięcia oraz mocne i słabe strony.
- Szczegółowy wykaz ocen każdego ucznia będzie przechowywany z przeznaczeniem dla uczniów, nauczycieli, rodziców i innych zaangażowanych osób.

- Ocenianie będzie wykorzystywane do weryfikowania wiedzy i umiejętności przed kontynuowaniem dalszej nauki, a tym samym będzie służyć poszerzaniu wiedzy oraz osobistemu postępowi i rozwojowi.
- Uczniowie otrzymają oceny kształtujące i podsumowujące. Oceny kształtujące będą wykorzystywane regularnie w codziennej praktyce, aby przekazywać informacje zwrotne na temat postępów w nauce. Te drugie będą miały miejsce pod koniec danego modułu nauki i będą zawierały informacje zwrotne i odzwierciedlały stopień opanowania wiedzy i umiejętności.

4.Ocena kształtująca

Ocenianie kształtujące, tj. ocenianie pod kątem uczenia się, odnosi się do częstych interaktywnych ocen postępów i zrozumienia uczniów w celu określenia potrzeb edukacyjnych i odpowiedniego dostosowania nauczania.

Ocenianie kształtujące jest zintegrowane z procesami nauczania i uczenia się w celu ukierunkowania i kształtowania, planowania programu nauczania. Ponadto ocenianie kształtujące rozwija motywację, satysfakcję z nauki, zaangażowanie w przemyślaną refleksję, samoocenę i podnosi poziom osiągnięć.

Rolą nauczyciela w ocenianiu kształtującym jest:

- dostarczać z wyprzedzeniem jasne wytyczne, aby pomóc zrozumieć cele uczenia się, a także ułatwić zadania,
- wykorzystywać reprezentatywne próbki pracy lub osiągnięć uczniów do analizy i przekazywania im informacji zwrotnych,
- zbierać dowody pracy uczniów,
- dokumentować postępy w nauce grup i poszczególnych osób,
- prowadzić jakościową dokumentację wyników zadań,
- postępować zgodnie z zasadami uczciwości akademickiej.

Rolą ucznia jest:

- zastanawiać się nad swoim postępem w nauce,
- komunikować swój progres nauczycielom i rówieśnikom,
- dokonywać samooceny postępów w nauce i poddawać się ocenie innych
- dzielić się swoją wiedzą i umiejętnościami z innymi,
- używać różnych sposobów i umiejętności, aby zademonstrować swoją naukę.

Przykłady oceny kształtującej (ale nie tylko) to:

- Strategie zadawania pytań
- Teksty
- Debaty
- Prezentacje
- Scenki i prezentacje
- Badania eksperymentalne
- Zeszyty ćwiczeń

- Odpowiedzi na wybrane pytania (quiz)
- Wzajemne ocenianie
- Wpisy do dziennika postępów
- Dyskusje grupowe
- Odpowiedzi otwarte
- Obserwacje w klasie
- Samoocena
- Refleksje

Ocenianie kształtujące jest integralną częścią skutecznego nauczania. Warunkiem pozytywnych efektów oceniania kształtującego jest pozytywne i wspierające środowisko, w którym uczniowie i nauczyciele budują relacje oparte na zaufaniu i zrozumieniu.

5. Ocena podsumowująca

Ocena podsumowująca, tj. ocena uczenia się, odbywa się systematycznie zgodnie z potrzebami, a jej celem jest zapewnienie nauczycielowi i uczniowi jasnego wglądu w poziom zrozumienia i opanowania materiału przez ucznia, w tym dostarczenie informacji o osiągnięciach ucznia. Ocena podsumowująca ma na celu przekazanie uczniom informacji zwrotnej, czego się nauczyli i co muszą poprawić.

Ocena podsumowująca ocenia kilka aspektów uczenia się, aby informować i stymulować uczniów do poprawy ich umiejętności uczenia się. Ponadto ma zachęcić uczniów do podjęcia działań, które sprawią, że uczniowie wykażą się głębszym zrozumieniem tematu i związanych z nim pojęć.

Ocena podsumowująca umożliwia uczniom, nauczycielom i rodzicom ocenę poziomu wyników uczniów, a tym samym może prowadzić do osiągnięcia lepszych wyników w komponentach ocenianych zewnętrznie. Jest to również główne narzędzie wzmacniające nauczanie celów programowych.

Celem oceniania podsumowującego jest:

- umożliwienie uczniom możliwości zademonstrowania swojej wiedzy i umiejętności,
- wyposażenie nauczycieli w narzędzia pomocne w skutecznej ocenie procesu uczenia się i nauczania
- poinformowanie uczniów o poziomie przyswojenia wiedzy.

Oceny bieżące z zajęć edukacyjnych będą przyznawane zgodnie z Wewnętrznym Systemem Oceniania I LO dla uczniów IB DP według następującej skali, z następującymi skrótami literowymi.

OCENA	Skala numeryczna	Skrót literowy	Progi procentowe
Ocena doskonały	7	dsk.	100% - 95%
Ocena bardzo dobry	6	bdb.	94% - 85%
Ocena dobry	5	db.	84% - 75%
Ocena zadowalający	4	zd.	74% - 60%

Ocena dostateczny	3	dost.	59% - 50%
Ocena dopuszczający	2	dop.	49% - 40%
Ocena niedostateczny	1	ndst	39% - 0%

Zgodnie z filozofią szkół IB, uczniowie są ostatecznie odpowiedzialni za własną naukę.

Stosowany w szkole system oceniania oparty jest również o specyficzne kryteria wskazane dla poszczególnych przedmiotów nauczanych w programie IB. Na koniec każdego semestru uczniowie otrzymują ocenę podsumowującą, opartą na skali ocen IB od 1 (niska) do 7 (wysoka). W związku z obowiązującym prawem polskim określa się sposób przeliczania ocen półrocznych i końcowych wystawionych zgodnie z systemem oceniania obowiązującym w programie IB (skala 1-7) na system polski (skala 1-6) na podstawie wewnętrznego systemu oceniania I LO dla uczniów IB DP zgodnie z poniższą tabelą:

Ocena w skali IB	Ocena po przeliczeniu na system polski
7	6
6	6
5	5
4	4
3	3
2	2
1	1

Bardziej szczegółowe informacje na temat oceniania w programie Diploma Programme można znaleźć w dokumentach znajdujących się na stronie www.ibo.org.

6. Formy oceniania

Przeprowadzane będą następujące formy oceniania: obserwacje umiejętności, prezentacje ICT, prezentacje ustne, prace praktyczne, zadania, projekty, eseje, kreatywne pisanie, testy jednostkowe, „próbne” egzaminy, zadania praktyczne, samoocena, ocena rówieśnicza, , dzienniki i tym podobne, rozmowy, filmy wideo.

7. Skala ocen IB

Skala ocen w programie Matury Międzynarodowej to system numeryczny od 7 (doskonałe wyniki) do 1 (bardzo słabe wyniki).

Ocena od 1 do 7 jest bezpośrednią miarą kompetencji ucznia w zakresie umiejętności i wiedzy.

Program International Baccalaureate Diploma Programme wykorzystuje następującą skalę liczbową w poszczególnych obszarach przedmiotowych.

- 7 - Doskonały
- 6 - Bardzo dobry
- 5 - Dobry
- 4 - Zadowalający
- 3 - Przeciętny
- 2 - Słaby
- 1 - Bardzo słaby

Dodatkowo, oceny za przedmiot Teoria Wiedzy, jak również za Extended Essay są zgodne z podanym poniżej systemem ocen literowych:

- A - Doskonały
- B - Dobry
- C - Zadowalający
- D - Średni
- E - Podstawowy
- N - Brak oceny

Warunki przyznania dyplomu IB

Uczniowie mogą uzyskać maksymalnie 42 punkty w IB DP za ukończenie sześciu przedmiotów na maksymalnym poziomie 7. W ostatecznym wyniku uzyskanym na dyplomie IB DP uwzględniane są również maksymalnie 3 punkty dodatkowe, które mogą być uzyskane na podstawie wypadkowej ocen przyznanych za Extended Essay i Theory of Knowledge.

		Theory of Knowledge				
		Ocena A	Ocena B	Ocena C	Ocena D	Ocena E
Extended Essay	Ocena A	3	3	2	2	Niespełnienie warunków
	Ocena B	3	2	2	1	Niespełnienie warunków
	Ocena C	2	2	1	0	Niespełnienie warunków
	Ocena D	2	1	0	0	Niespełnienie warunków
	Ocena E	Niespełnienie warunków	Niespełnienie warunków	Niespełnienie warunków	Niespełnienie warunków	Niespełnienie warunków

Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania na dyplomie IB:

6 przedmiotów x 7 punktów + 3 punkty dodatkowe = 45 punktów

WYMAGANIA DOTYCZĄCE UZYSKANIA DYPLOMU IB

Kandydat musi zdobyć minimum 24 punkty, aby uzyskać dyplom IB Diploma.

Istnieją jednak pewne szczegółowe wymagania dotyczące sposobu uzyskania tych punktów:

1. Wymagania CAS muszą zostać spełnione.
2. Łączna liczba punktów kandydata nie może być mniejsza niż 24.
3. Nie przyznano N (nie przyznano oceny) za Extended Essay i Theory of Knowledge lub za przedmiot realizowany w ramach programu IB DP.
4. Ocena E nie została przyznana za Extended Essay i Theory of Knowledge.
5. Nie przyznano oceny 1 z przedmiotu.
6. Ocena 2 nie została przyznana trzy lub więcej razy (HL lub SL).
7. Ocena 3 lub niższa nie została przyznana cztery lub więcej razy (HL lub SL).

8. Kandydat uzyskał nie mniej niż 12 punktów z przedmiotów HL (w przypadku kandydatów, którzy zarejestrowali się na cztery przedmioty HL, liczą się trzy najwyższe oceny).
9. Kandydat uzyskał nie mniej niż 9 punktów z przedmiotów SL (kandydaci, którzy zarejestrują się na dwa przedmioty SL, muszą zdobyć co najmniej 5 punktów na SL).

Uczelnie w postępowaniu rekrutacyjnym często uznają zarówno uzyskanie dyplomu IB i przyznaną ocenę, jak i wyniki z poszczególnych przedmiotów uzyskanych z egzaminu maturalnego.

Oceny IB są określane za pomocą wzorców opartych na kryteriach ustanowionych przez standardy i praktyki IB w każdym obszarze treści. Wiele elementów jest ocenianych według określonych kryteriów, a następnie łączonych w celu ustalenia oceny końcowej. Każdy obszar tematyczny ma własne zdefiniowane oceny wewnętrzne i zewnętrzne, oprócz egzaminów przedmiotowych, przeprowadzanych w maju każdego roku.

8. Cechy szczególne oceniania w programie DP

Ocena podsumowująca w IB DP opiera się na kryteriach jak również w holistyczny sposób określa osiągnięcia ucznia w procesie kształcenia. Ocena kształtująca i wewnętrzna ocena podsumowująca służą zwiększeniu zainteresowania uczniów nauką, a także osiągnięciu celów misji i LO w Olsztynie. Ocena musi być zatem ważna, rzetelna, spójna, przejrzysta i adekwatna. Cele stosowane w ocenianiu muszą być osiągalne, biorąc pod uwagę poziom lub etap edukacyjny uczniów.

Nauczyciel wykorzystuje postępy uczniów do oceny osiągnięć interdyscyplinarnych jako odzwierciedlenie ich zrozumienia i ucieleśnienia profilu ucznia IB. Ocena kształtująca jest stosowana regularnie, aby wspomóc proces nauczania i uczenia się. Pozwala uczniom wziąć odpowiedzialność za swoją naukę i zachęca ich do angażowania się w samoocenę i ocenę rówieśniczą. Ocena podsumowująca umożliwia uczniom, nauczycielom i rodzicom ocenę poziomu wyników uczniów i poprawę osiągnięć naukowych.

Przeprowadzone zostaną następujące procedury:

- **Egzaminy formalne, gdzie;**
 - uczniowie będą mieli kontakt z „próbnymi” egzaminami przed egzaminami końcowymi, które poinformują ich o poziomie ich kompetencji i pozwolą im rozwinąć umiejętności w zakresie powtórek, zarządzania czasem i/lub analizy tematów,
 - uczniowie DP2 wezmą udział w próbnym egzaminie podczas 4. semestru.
 - ocena kształtująca w DP1 i DP2 będzie miała znaczącą wagę przy określaniu przewidywanych ocen uczniów do celów składania wniosków na uniwersytet,
 - przed sesją egzaminów zewnętrznych DP, uczniowie będą mieli możliwość dogłębnego poznania i zrozumienia zasad i oczekiwań IB we wszystkich obszarach, w tym uczciwości akademickiej, a także specjalnych okoliczności, takich jak na przykład kalkulatory, słowniki, dodatkowy czas itp.
- **Oceny wewnętrzne, gdzie;**

- część oceny końcowej jest określana w przypadku wielu przedmiotów DP na podstawie wyników uczniów osiągniętych w trakcie oceniania wewnętrznego przeprowadzonego w trakcie DP. Zadania te mają wpływ na ogólną ocenę i podlegają ścisłym przepisom dotyczącym sposobu ich wykonania i pomocy, jaką można zapewnić.
 - nauczyciele poszczególnych przedmiotów w dokumentach określających przedmiotowe kryteria oceniania precyzują zasady stosowane w celu monitorowania postępów prac IA, np. ustalania terminów, warunków składania prac itp. Praktyki wewnętrznej standaryzacji oceniania opierają się na konkretnych kryteriach IB określonych w przewodnikach przedmiotowych IB.
 - w celu zapewnienia rzetelnej oceny pracy IA, nauczyciele wspierają uczniów w wyborze celu pracy, analizują projekty uczniów i dostarczają informacji zwrotnej jak również współpracują w grupach przedmiotowych i/lub z nauczycielami z innych szkół w celu standaryzacji oceny i sprawdzenia poprawności stosowanych kryteriów oceniania
 - nauczyciele stale doskonalą swoje umiejętności w zakresie moderowania prac pisemnych uczniów poprzez szkolenia, warsztaty, kursy i współpracę międzynarodową w szkole i poza szkołą
- **Okoliczności wyjątkowe, gdzie;**
 - uczeń może zostać uznany za znajdującego się w okolicznościach łagodzących, jeśli chodzi o ukończenie pracy zaliczeniowej. Zostaną podjęte odpowiednie kroki, aby zapewnić uczniowi rozsądny czas na ukończenie danej części pracy zaliczeniowej. Takie dostosowania będą zawsze rozpatrywane indywidualnie przez szkołę, w ścisłej zgodności z przepisami IB i za pełną zgodą koordynatora IB DP.
- **Sporządzanie raportu z oceny końcowej, gdzie;**
 - ostateczna ocena na dyplomie jest określana przez połączenie wewnętrznej i zewnętrznej oceny z sześciu przedmiotów, z których każdy jest oceniany w skali od 1 do 7. Dodatkowe punkty przyznawane są za dwa podstawowe elementy: Theory of Knowledge i Extended Essay. Łącznie każdy kandydat może uzyskać 45 punktów, które składają się na końcową ocenę. Egzamininy zewnętrzne dla DP2 odbędą się w I LO w Olsztynie w maju.
 - jako część formalnej oceny, szkoła przedstawi przewidywane oceny dotyczące oczekiwanego wyniku ucznia, które mogą być wykorzystane w niektórych rekrutacyjnych systemach uniwersyteckich. Proces prognozowania odbywa się poprzez analizę wyników w nauce osiągniętych przez ucznia i jest weryfikowany pod kątem spójności na każdym roku dyplomowym oraz pomiędzy poszczególnymi latami nauki.
- **Spóźnione prace i plagiat;**
 - zgodnie z pozytywną filozofią edukacji, uczniowie nie tracą ocen za swoją pracę w przypadku spóźnienia. Jednak w zależności od charakteru zadania i sytuacji, a także od tego, czy jest to ocena kształtująca, czy podsumowująca, możliwe jest obniżenie oceny i/lub, w szczególności, wyzerowanie liczby punktów. Więcej szczegółów można znaleźć w Academic Honesty Policy
 - szkoła zobowiązuje się do zachowania uczciwości akademickiej podczas oceny i ogólnego postępowania, jak określono w Academic Honesty Policy.

- **Rejestrowanie i analizowanie danych oceniania;**
 - oceny podsumowujące i kształtujące będą przechowywane w sposób systematyczny przez cały okres DP. Będą one dostępne dla uczniów, nauczycieli, rodziców i władz szkolnych w celu dostarczenia przydatnych informacji na temat potrzeb, postępów i możliwości uczniów.
 - oceny będą analizowane na poziomie szkoły w celu zidentyfikowania obszarów postępów lub ich braku oraz do dalszego nauczania, a także w celu ułatwienia rozwoju nauczycieli.

9. Źródła

- International Baccalaureate Organisation. 2015. Guidelines for developing a school assessment policy in the Diploma Programme.
- International Baccalaureate Organisation. 2015. Diploma Programme assessment: Principles and practice.
- International Baccalaureate Organisation. 2015. IB assessment principles and practices: A guide to assessment for teachers and coordinators.
- UWC Dilijan College Assessment Policy:
<http://www.uwcdilijan.org/en/uwc-dilijan-academic-assessment-policy>
- International School of Paris Assessment Policy:
https://www.isparis.edu/uploaded/Documents/M/Secondary_School_Assessment_Policy.pdf
- Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 10, Gliwice, Poland - International Baccalaureate School 006264 - Assessment Policy

Zasady oceniania zostały uaktualnione w sierpniu 2024 r. przez nauczycieli IB

Katarzyna Grygiel-Bazyluk

Aleksandra Kowalska

Anna Leska